

3. Det kan umuligt være heldigt at træffe denne Bestemmelse for Haandværkernes Vedkommende alene. Haandværkerne ere allerede stillede uheldig nok ligeoverfor Fabrikterne, og dersom man nu beslutter, at denne Forpligtelse ligeoverfor Lærlingene skal paahvile Haandværksmestrene med de Byrder, der flyde deraf, medens Fabrikterne skulle være frie derved, saa vil det efter min Opfattelse ikke være at stille disse lige. Jeg har egentlig ikke hørt den høitagtede Minister anføre nogen Grund, hvorfor Fabrikterne skulde være frie, men maasse har jeg overhørt det, og i saa Tilfælde beder jeg om Undskyldning. Jeg har blot hørt sige, at der kun var saa Tilfælde, hvor Fabrikterne toge saadanne unge Mennesker i Lære. Jeg tror imidlertid, at der paa den Maade optages mange unge Mennesker i Fabrikkerne for at kunne uddanne sig til at virke i en bestemt Retning i Fremtiden, og derfor tror jeg, det er lige saa nødvendigt for Fabrikternes Vedkommende, som det er for Haandværkernes, at der paahvendes skriftlige Kontrakter. — Hvad det Spørgsmaal angaar, hvorvidt det er heldbringende at paahvde skriftlige Kontrakter. — Hvad det Spørgsmaal angaar, hvorvidt det er heldbringende at gifte Kvinder ikke maa arbejde i Fabrikkerne Lørdageftermiddag, da er jeg et af de Medlemmer i Udvalget, der har næret nogen Tvivl om, hvorvidt det vilde være heldbringende. Jeg skal i Øvrigt ikke videre udtale mig derved, men henstille dette Spørgsmaal til Thinget.

Mellemann: Jeg vil blot tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til et enkelt Punkt, der staar i en vis Forbindelse med, hvad der blev udtalt af den ærede Landsstingsmand, som nu satte sig. Jeg tror nemlig, at man ved det Spørgsmaal, om skriftlige Kontrakter bør befales eller ikke, maa sjele mellem to Ting, der have en forskjellig Karakter, nemlig Kontrakter om Oplærelse af Personer og Kontrakter, som blot gaa ud paa et Arbeides Udførelse og ikke Andet. Naar man nu, saaledes som Forslaget under Nr. 2 tilfigter, vil udstryge Ordet „Fabrikanter“, saa synes det mig, at man nødvendigvis maatte foretage endnu en Forandring. Der foreslaas nemlig paa det nævnte Sted, at ingen Haandværker maa antage nogen Person under 18 Aar hverken til Oplærelse eller fast, dagligt Arbeide udenfor Hjemmet; disse sidste Ord „eller fast, dagligt Arbeide udenfor Hjemmet“ synes jeg maatte udgaa, thi naar man ikke vil gjøre det til Pligt for Fabrikterne at oprette en skriftlig Arbeidskontrakt med de Paagjældende, saa ser jeg heller ikke, der er nogen

Grund til at gjøre det til Pligt for Haandværkerne i disse Tilfælde. En ganske anden Sag er det, hvorledes man vil have, at der skal forholdes med Lærekontrakterne. Hvad disse angaar, ved jeg ikke rettere, end at den allerede gjældende Lovgivning, nemlig Forordningen af 21de Marts 1800, som oprindeligt kun er givet for København, men senere er udvidet til det øvrige Land, foreskriver, at der skal oprettes skriftlige Lærekontrakter. Jeg ved ikke, at denne Frd. kan anses for at være ophævet eller bortfaldet ved nogen senere Lovbestemmelse, idet den navnlig ikke findes blandt de ved Næringsloven ophævede Lovbud. Der findes tværtimod i Næringsloven en Tilføjning, der synes at antyde, at den tidligere Lovgivning om Forholdet mellem Evende og Dreng paa den ene Side og Mesteren paa den anden Side endnu gjælder. Jeg tror derfor ikke, man kan betragte dette Lovbud som ophævet, og jeg maa saaledes anse hele Bestemmelsen for temmelig overflødig. Dertil kommer endelig ogsaa den Omstændighed, at det jo ikke har meget at betyde, naar man blot i Almindelighed foreskriver, at der skal oprettes en skriftlig Overenskomst mellem de Paagjældende; dersom Budet skulde have nogen Betydning, maatte det gaa ud paa, at der i den skriftlige Overenskomst skulde være optaget de og de Punkter, at der skulde optages alle de Bestemmelser, der skulde gjælde med Hensyn til Liden o. s. v., hvori Læreforholdet skulde vedvare, men naar det blot ganske i Almindelighed foreskrives, at der skal affattes en skriftlig Overenskomst, der maasse kun kommer til at omfatte nogle ganske faa Ting, synes jeg ikke, det vil medføre nogen stor Nytte. Det forekommer mig derfor, at, naar man vil gaa i den Retning, som det synes man vil, nemlig først at gaa tilbage fra Udvalgets Vædringsforslag under Nr. 3 og stryge Ordet „Fabrikanter“ ud og derpaa gaa over til det af den ærede Ordhøver stillede Vædringsforslag, saa kunde det være meget, der talte for at gjøre Skridtet helt ud, nemlig at lade disse Bestemmelser helt falde bort.

Gaffner: Da den høitærede Minister begyndte at omtale det Vædringsforslag, som er stillet under Nr. 8 til § 6, troede jeg, at han med Hensyn til dette vilde komme omtrent til det samme Resultat som for de fleste andre Vædringsforslags Vedkommende, et Resultat, som jeg ikke kan Andet end sige, var til min fulde Tilfredshed, saaledes at han enten fraraadede dem eller fandt dem lidet tilraadelige eller bestemt mod-